

Verslag vergadering raadsronde Raadzaal 10 maart 2020, 19.00 uur

Verslag: Het Notuleercentrum

Raadsronde Startdocument Plan van Transformatie ENCI-gebied

Aanwezig:

Voorzitter: de heer Severijns
College: wethouder Krabbendam
Secretaris: de heer Jutten
Ambtenaar: de heer Van Wanroij

Fractiewoordvoerders: Van der Gugten (GroenLinks), Barendse (D66), Heine (CDA), Beckers (VVD), Borgignons (PvdA), Frijns (SAB), Brüll (CDA), Peeters (CDA), Willems (SPM), Fokke (PvdA), Jacobs (PvdA), Boelen (SPM), Geurts (PVV), Bronckers (50PLUS), Smeets (PVM), Nuyts (LPM)

De **voorzitter** opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. Op 1 en 11 februari hebben stadsrondes plaatsgevonden. Vandaag wordt gedebatteerd over het startdocument. Het betreft een zeer complex proces, waarbij de gemeente slechts één van de partijen is die besluit over het Plan van Transformatie. De voorzitter vraagt om met hem op de tijd te letten, niet te vaak in herhaling te vallen en vooral met elkaar te debatteren. Er volgt eerst een rondje langs de woordvoerders. Er zijn 23 beslispunten en de voorzitter vraagt aan te geven met welke de woordvoerders het niet eens zijn.

GroenLinks (Van der Gugten) geeft aan dat SOME juist ontwikkeld is om in de overgangszone de gezamenlijkheid van de partijen te waarborgen. Het buitenspel zetten van andere partijen, zoals Natuurmonumenten voorstelt, levert risico's op. Er is nu bij partijen binnen SOME neiging tot einzelgang, terwijl dit juist gericht moet zijn op vertrouwen en samenwerking. Rol van SOME is essentieel in het ontwikkelen van concept die de groeve geld op gaat leveren. Dit heeft betrekking op besluit 21. SOME heeft echter niet de deskundigheid, daarom zou er volgens de fractie een samenwerking moeten worden gezocht met een deskundige projectontwikkelaar. Natuurmonumenten kan binnen bestuur en projectgroep van SOME best een prominente rol aannemen. Twee grote thema's zijn aan de orde rond de groeve. Ten eerste een goed integrerend concept ontwikkelen om op die plek inhoud te bieden en geld te verdienen. Ten tweede een nieuw concept voor het vervoer. Auto is in het verband van de ENCI groeve end of life, verwachte bezoekersaantal is tussen tweehonderdduizend en driehonderdduizend per jaar. Vervoer over water zou beter zijn, hierbij is zelfs een woon-werkfunctie denkbaar. Groeve is straks niet alleen uniek natuurgebied ter recreatie, maar ook uniek door de combi van geologie en de geschiedenis van cementindustrie, bouwmaterialen en de doorontwikkeling van circulaire en recycling economie. Er is onderzoek gedaan naar een soort museale experience en GroenLinks denkt dat het daar om moet gaan, een concept waarin alle factoren van het gebied worden meegenomen. De fractie stemt in met het startdocument, met uitzondering van punten 8 en 21.

PVM (Smeets) verwacht dat geen enkele partij dit goed zal keuren. Dit voorstel moet van tafel en er moet een nieuwe komen. Wat PVM betreft hadden er veel eerder maatregelen getroffen moeten en kunnen worden. Wordt er wel geluisterd naar onze burgers?

GroenLinks (Van der Gugten) vraagt per interruptie of PVM zich ervan bewust is dat er twee jaar aan burgerparticipatie hieraan vooraf is gegaan. En of de PVM zich realiseert dat de uiteindelijke beslissingen worden genomen door het SOME en dat er nu besloten wordt over het al dan niet meegeven van een opdracht aan het college van B&W.

PVM (Smeets) reageert dat dit inderdaad bekend is, maar dat er veel eerder binnen de raad over zaken gediscussieerd had moeten worden.

GroenLinks (Van der Gugten) geeft aan dat er al veel informatiebijeenkomsten hierover zijn geweest en dat er dus geen sprake van is dat de raad al in veel eerdere stadia niet geweten zou hebben dat er dingen waren die interessant waren om over te spreken.

PVM (Smeets) is zich daarvan bewust maar deelt de mening niet. De fractie vraagt zich af of er ook iets wordt gedaan met de inbreng van de burgers.

GroenLinks (Van der Gugten) interrumpeert met de vraag of de PVM zich realiseert dat het Plan van Transformatie juist tot stand is gekomen door heel veel inbreng van burgers. **PVM** reageert dat er naar een selectieve groep burgers is geluisterd.

CDA (Brüll) noemt dat het hele Plan van Transformatie natuurlijk al jaren onderwerp van gesprek is. Het belangrijkste is volgens de fractie dat deze goed toegankelijk moet blijven voor natuurliefhebbers. CDA kan grotendeels akkoord gaan met het plan, maar geeft aan dat de vrijgekomen gebouwen wellicht gebruikt kunnen worden om de verenigingen te huisvesten die hun vereningslokalen zijn verloren.

GroenLinks (Van der Gugten) interrumpeert dat het een categorie 5 bedrijventerrein is en dat het voor de eigenaar van het gebied juist van waarde is omdat het een bedrijventerrein is van een bepaalde categorie. De fractie geeft aan dat de eigenaar dit wellicht niet wil prijsgeven voor een totaal andere invulling, gezien het prijskaartje dat eraan hangt.

CDA (Brüll) antwoordt dat de fractie graag zou onderzoeken welke mogelijkheden er liggen voor het verenigingsleven. Het CDA zou graag beslispunt 14 amenderen om te kijken welke mogelijkheden daar kunnen ontstaan, wellicht kunnen verenigingen panden kopen tegen sloopkosten. Het amendement zal spoedig rondgestuurd worden. Het CDA vraagt aan collega's of er draagvlak is om een motie te maken om de wethouder te vragen naar de provincie te gaan en zich te gaan inzetten of er niet alsnog een provinciale subsidie kan komen om dit natuurgebied te helpen.

PVM (Smeets) vraagt aan het CDA hoe het amenderen van punten 8, 21 en 14 zich tot elkaar verhoudt.

CDA (Brüll) geeft aan dat dit volgens normaal politiek proces zal gaan.

PVM (Smeets) vraagt zich af of maar één van de amendementen kan worden aangenomen.

De voorzitter antwoordt dat er meerdere amendementen op een stuk kunnen zijn zo lang er meerderheid in de raad is.

LPM (Nuyts) vraagt of het niet beter is een nieuw plan te maken in plaats van al deze amendementen.

Wethouder Krabbendam antwoordt dat de 23 beslispunten op deze manier zijn opgesteld zodat het relatief eenvoudig is om amendementen te maken en daarover in gesprek te gaan. De raad kan hier dan over stemmen. Het is een afweging van een breder kader en biedt de raadsleden de kans aan te geven wat de partijen belangrijk vinden.

LPM (Nuyts) herhaalt de vorige vraag en vraagt ook hoe het zit wanneer de raad, die het budgetrecht heeft, hier niet mee akkoord gaat maar de drie andere partijen wel.

Wethouder Krabbendam geeft aan dat het college niet zomaar iets bedenkt. Niet iedereen hoeft het overall mee eens te zijn, maar de 23 punten zijn geen onzin. Het plan gaat niet zomaar kapot aan amendementen. Hij benadrukt dat het belangrijk is dat fracties hun mening over het plan geven.

50PLUS (Bronckers) geeft aan dat de motie die het CDA zojuist aanhaalde, binnen de fractie zal worden besproken. Wat betreft het gebruiken van gebouwen voor de vereniging en culturele instellingen, is 50PLUS bereid hierover te praten. 50PLUS is blij met natuurgebied, maar is tegen het idee om hier een toeristische trekpleister van te maken. 400 parkeerplaatsen is geen goed idee, het streven is juist om de stad autolouwer te maken. De fractie prefereert een oplossing met openbaarvervoer of fietsen, staat volledig achter het idee om geen entree te vragen en vindt het belangrijk dat het gebruikt kan worden voor educatieve doeleinden. Hij oppert dat er eventueel parkeerplaatsen voor schoolbussen kunnen worden gereserveerd. De kosten moeten ergens verdiend worden, maar niet bij de burgers van Maastricht. Wat betreft beslispunt 3 "de waterspeelplek", vindt de fractie dit geen goed idee, laat de natuur de natuur zijn. De partij is ook van mening dat de twee bestaande horecagelegenheden voldoende zijn en is het dus ook niet eens met punt 7. Daarnaast

vraagt 50PLUS of er met punt 9 een carte blanche moet worden afgegeven aan het college. Wat betreft punt 10 kan 50PLUS zich goed vinden in een historisch museum of een andere natuureducatieve functie, een hotel is echter niet bespreekbaar. Punt 18 is volgens de fractie niet concreet genoeg, wanneer dit niet concreet gemaakt wordt, zal 50PLUS hier niet in meegaan. De partij is tegen punt 20, eventueel gefaseerde parkeeroplossing. Bij punt 23 vraagt 50PLUS zich af waarom er nog een bijdrage nodig is, gezien het al is overgedragen aan natuurmonumenten.

LPM (Nuyts) is erg verbaasd over het feit dat Natuurmonumenten de eigendom laat overdragen maar het beheer niet wil betalen. De feiten die Natuurmonumenten hieromtrent opnoemt, bestonden ook al voor de overdracht. De LPM vraagt zich daarom af wat de diepgang is geweest van de onderhandelingen met natuurmonumenten. De fractie is tegen het commercieel exploiteren van het gebied, de natuur moet natuur blijven en Natuurmonumenten zou zich moeten beperken tot het beheren van natuur. Er worden allerlei extra functies genoemd waar geen geld voor is en meer toeristen en verkeer is juist wat de LPM niet wil. Uitgangspunten zijn niet duidelijk en doorberekend en dit voelt als tasten in het duister. LPM vraagt zich af wat er met het geld gebeurd is. En welke rol gaat Natuurmonumenten hier spelen? Er mag ook niet zomaar gesloopt worden, maar het opknappen/instandhouden/het OZB van de gebouwen is niet meegenomen. De fractie geeft aan dat het zonder entree toegankelijk moet zijn. LPM stemt tegen het stuk.

Groep Gunther (Gunther) heeft nog nooit eerder over een stuk moeten beslissen met 23 punten. Natuur moet teruggegeven worden aan de mensen, met vrije toegang. Groep Gunther is wel voor een kleine waterspeelplek. Wat gaat ENCI met de gebouwen doen? En wat is de stand van zaken met landbouwbelang?

SPM (Willems) vindt vooral het stikstofdossier en de herbestemming belangrijk, maar daar heeft de fractie op dit moment nog niet veel invloed op. Verder geeft de fractie aan dat zij toegankelijkheid voor iedereen zonder kosten wil. Op de andere punten komt de partij nog terug.

PVM (Smeets) vraagt wanneer er op de punter teruggekomen wordt.

SPM (Willems) vindt dat dit wel besproken kan worden maar is het niet bedoeld als eerste richting?

Wethouder Krabbendam vraagt of de SPM het dus eens met alle punten die zonet niet genoemd zijn?

SPM (Willems) noemt punten 3, 4, 7 (wel eens maar maximaal twee horeca gelegenheden), 9 en 18 waar de fractie het niet mee eens is. SPM geeft wel aan dat punt 9 en 18 nog erg afhangen van de herbestemming.

PvdA (Jacobs) vraagt of SPM voor de zwemplas is. SPM is geen voorstander van de zwemplas, maar het moet een ruimte zijn die voor iedereen toegankelijk is.

D66 (Barendse) kan zich in grote lijnen vinden in het stuk. Met 23 beslispunten zullen er vast veel amendementen komen. Hij wil de motie van het CDA wel binnen de fractie bespreken.

CDA (Brüll) vraagt enkel of er draagvlak is voor deze motie.

Groep Gunther (Gunther) geeft aan dat een eventuele motie eerst gelezen moet worden voordat er ingestemd wordt.

Wethouder Krabbendam stelt dat er niet per se een motie voor hoeft te komen, maar dat de wethouder het nog eens kan vragen aan de gedeputeerde staten. Wat wellicht wel nuttig is, is om de collega's van de provinciale staten te bewegen.

CDA (Brüll) geeft aan dat het fijn zou zijn als wethouder dat zou willen doen, maar is er draagvlak binnen deze raad?

VVD (Beckers) stelt dat er geen motie nodig is om wethouder op pad te sturen.

LPM (Nuyts) vraagt waar de CDA dit geld voor wil inzetten?

CDA (Brüll) antwoordt dat er een belangrijke natuursubsidie is weggefallen en dat extra geld om te ontwikkelen wel van pas komt.

GroenLinks (Van der Gugten) geeft aan dat het goed zou zijn om van zoveel mogelijk kanten aan de provincie uit te leggen dat het intrekken van de subsidie geen goed idee is.

PvdA (Jacobs) vraagt of de overgangszone over wordt gedragen aan Natuurmonumenten of niet. Of is dit reeds gebeurd? Waar gaat het gewijzigd eindplan december 2019 over? Hoe kan het geld van Natuurmonumenten op zijn? Waarom is het verschil met wat destijds gezegd werd zo groot met wat nu beschreven staat? De huidige koers van de provincie voldoet niet aan hun verplichtingen. De PvdA is het eens met de beslissing om geen entree te vragen.

VVD (Beckers) geeft aan dat het dossier in een impasse is geraakt, zaken blijken onmogelijk. Dat is met name aan overheidszijde onuitvoerbaar geworden, andere partijen voeren afspraken uit die wellicht niet meer handig zijn gezien er van overheidszijde niet aan afspraken is voldaan.

LPM (Nuyts) interrumpeert met de vraag of Natuurmonumenten zich op deze manier inderdaad aan de verplichtingen houdt.

VVD (Beckers) antwoordt hierop dat op dit moment sommige partijen zich wel houden aan afspraken en andere niet en dat daar vervelende situaties uit kunnen ontstaan.

LPM (Nuyts) stelt dat het probleem ligt bij Natuurmonumenten en dat zij zich niet aan hun afspraak houden.

VVD (Beckers) stelt dat de overheid zich aan de afspraak moet houden. Het is te makkelijk om de schuld bij één partij te leggen. De fractie geeft aan dat er vooruitgang moet gaan plaatsvinden en dat alle vijf de partijen overeenstemming moeten hebben.

Bij interruptie vraagt **GroenLinks** (Van der Gugten) of de VVD het ermee eens is dat veel van de beslispunten precies over die kwestie gaan, alleen punt 8 en 21 zijn daarop een uitzondering omdat deze juist de enkeling van Natuurmonumenten stimuleren.

VVD (Beckers) suggereert wel dat er wellicht teruggegaan moet worden naar de onderhandelingstafel. Er is wel een risico want ieder zal eigen standpunt verdedigen.

GroenLinks (Van der Gugten) geeft aan dat dit de afgelopen tien jaar niet anders is geweest. Hij suggereert om binnen de overeenkomst te regelen hoe met iets afwijkend moet worden omgegaan.

VVD (Beckers) geeft aan dat de twee overgangszones nu nog moeilijker te realiseren zijn, gezien de stikstofproblematiek. Is dit nog binnen de overeenkomst aan de knoppen draaien of echt de overeenkomst veranderen? Wat betreft de rol van de provincie, sluit de VVD zich aan bij het CDA. Het wordt gezien als een Maastrichts probleem in plaats van een Limburgs idee, maar het is wel een Limburgs probleem en dus taak van de provincie. De VVD sluit zich bij GroenLinks aan wat betreft de rol van Natuurmonumenten. Belangrijk is te beseffen dat de gebouwen niet eigendom van de gemeente zijn, het ligt eraan wat Heidelberg daarmee gaat doen. Dit moet worden meegenomen in de besluitvorming.

CDA (Brüll) geeft aan dat de VVD daarin gelijk heeft, maar wanneer de raad niets doet, gebeurt er ook niets. De fractie stelt voor om proactief het gesprek aan te gaan wat beslispunt 14 betreft.

VVD (Beckers) geeft ten slotte nog mee dat het essentieel is dat de groeve toegankelijk moet zijn voor iedereen zonder entree.

SAB (Frijns) geeft aan dat het belangrijk is dat de samenwerking tussen de vijf partijen goed verloopt. SAB is voorstander van vrije toegankelijkheid voor iedereen zonder entree en voorstander van een waterspeelplek. Het vervoer over de Maas, wellicht een watertaxi, behoort volgens de fractie ook zeker tot de opties. Wat betreft de invulling van de gebouwen staat de SAB achter het voorstel van het CDA.

PVV (Geurts) houdt vast aan hun standpunt van eerder. Natuur is natuur en het moet alleen een recreatiegebied worden, niets meer.

VVD (Beckers) vraagt zich af of de PVV ook gekeken heeft naar hoe andere natuurgebieden dat doen. Het blijft natuur maar er worden op minimale wijze bepaalde commerciële activiteiten gerealiseerd.

PVV (Geurts) geeft aan dat dit klinkt als exploiteren, is niet nodig.

LPM (Nuyts) is het eens met PVV.

Wethouder Krabbendam reageert op punten 8 en 21 die GroenLinks graag wil aanpassen. Met punt 8 wordt niet bedoeld om zomaar akkoord te gaan met de vraag van Natuurmonumenten, maar wel het gesprek daarover aan te gaan. De wethouder staat altijd open om te helpen met eventuele formuleringen van amendementen. Besluitpunt 21 gaat inderdaad over de rol van SOME, komt mede voort uit verschillende ideeën van partijen betreffende de verantwoordelijkheid van SOME. Wat betreft het vervoer over het water stelt de wethouder voor om dat te toetsen aan de hand van een amendement voor het toevoegen van een besluitpunt. Het is een complex dossier en vele besluitpunten zijn heel hard nodig. Het is de rol van de raad om daar iets van te vinden. Zonder besluit van de raad kan het college niet verder. Er moet mandaat gegeven worden, en hij vraagt de raad hierin proactief te zijn. De wethouder nodigt de PVM nogmaals uit om ook inhoudelijk te reageren. Het CDA vraagt vooral hoe het zit met de verenigingslokalen. Heidelberg heeft de verplichting om een X-aantal gebouwen te slopen, nummer 8, de overbuis, de schoorsteen en het mengbad. Voor de overige gebouwen heeft Heidelberg nog geen concreet plan. De schoorsteen is een toonbeeld van Maastricht, maar vind daar maar eens een functie voor. Over het mengbed lopen wel nog gesprekken omdat Natuurmonumenten hier nog plannen voor heeft. Voor de overige gebouwen zijn geen plannen om te slopen en is er ook geen verplichting. Ook slopen brengt namelijk stikstofkwesties met zich mee. Categorie 5 industrieterrein heeft een behoorlijke waarde, en kan resulteren in planschade vergoeden vanuit de gemeente. Wonen naast categorie 5 industrie is sowieso uitgesloten.

De voorzitter stelt voor mogen om 18.30 uur de raadsronde door te laten plaatsvinden. De voorzitter schorst de vergadering om 20.25 uur.

De vergadering wordt geschorst tot 11 maart, 18:30 uur.

De voorzitter legt uit dat verder gegaan zal worden waar men gister was gebleven, bij de beantwoording van de vragen door de wethouder.

Wethouder Krabbendam geeft aan dat het nuttig is wanneer partijen duidelijk aangeven wat zij ergens van vinden, hoe duidelijker en breder gedeeld het mandaat van de raad is, des te beter kan de wethouder het belang van de stad en de raad dienen. Het CDA vroeg naar verenigingslokalen, de wethouder vraagt zich af hoe het antwoord wat daarop gister is gegeven nu bij allen resoneert. 50PLUS gaf duidelijk aan geen toeristische trekpleister te willen maken en dat er juist naar autoluwte toegewerkt werd. De wethouder benadrukt dat in het Plan van Transformatie wordt gesproken over 75.000 bezoekers, dat de partijen daar wel een mening over kunnen hebben, maar de groeve moet ook onderhouden worden om deze toegankelijk te kunnen houden.

50PLUS (Bronckers) interrumpeert en geeft aan dat er niet tegen te zijn om op een manier inkomsten te verwerven, alleen dat de groeve zelf vrij toegankelijk moet zijn.

Wethouder Krabbendam verduidelijkt dat bij de beantwoording van de vraag van 50PLUS er ook meteen wat andere vragen bij gepakt worden. De wethouder wil duidelijk maken is dat het indammen van de bezoekersstromen ook iets uitmaakt voor het kunnen onderhouden van de groeve. Niet onderhouden is geen optie want dan loopt de groeve vol en kan er niet meer gewandeld worden.

Bij interruptie van **LPM** (Nuyts) wordt aangegeven dat wanneer alle ideeën daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden, de kosten alleen maar hoger worden, waardoor er meer bezoekers nodig zijn. En wie gaat die kosten voorschieten?

Wethouder Krabbendam geeft aan dat hij graag alle vragen van gister wil beantwoorden, daar komt dit ook in terug.

De voorzitter geeft het woord aan SP, gezien deze gister niet aanwezig was.

SP (Schut) vraagt waarom wordt gekozen voor 400 parkeerplaatsen. 75.000 bezoekers per jaar komt neer op 200 bezoekers per dag, waarom dan 400 parkeerplekken?

De voorzitter geeft aan dat deze vraag door de wethouder meegenomen zal worden.

Wethouder Krabbendam antwoordt dat de bezoekers zich niet precies over de dagen zullen uitsmeren en dat er nogal wat pieken te verwachten zijn, maar dat er ook mensen met de fiets komen. Hij is het eens met 50PLUS dat het goed is om te kijken naar bijvoorbeeld OV en fietsen, maar ook dat kan weer extra kosten met zich meebrengen. Vervoer is sowieso een vraagstuk, er is nog geen besluitpunt, maar dit kan eventueel door de raad gemaakt worden. De "waterspeelplaats" bij punt 3 is niet hetzelfde als dat deze was in de zomer van 2017. Het is nu juist een ander idee, kijk op youtube het filmpje van Natuurmonumenten Tiengemeten, om te zien wat er met die waterspeelrecreatie beoogd wordt. Het gaat om waterrecreatie waarin kinderen echt de natuur in kunnen. De bistro die daar komt, heeft ook een toezichthoudende functie. Een hotel is altijd genoemd als een mogelijkheid om bij te dragen aan het financieren van de groeve, zonder dat de mensen die erdoorheen willen wandelen iets hoeven bij te dragen. Besluitpunt 9 is er juist om nu nog niets vast te leggen. Wanneer de argumentatie van 50PLUS wordt gevolgd, is de partij het juist wel eens met besluitpunt 9. De huidige parkeerplekken zijn dicht bij de natuur, besluitpunt 18 beoogt om bij de uitwerking de optie open te houden om de huidige parkeerplekken in stand te houden. Volgens het Plan van Transformatie zouden deze plekken namelijk verplaatst worden.

Omtrent besluitpunt 23 was onduidelijkheid over de bijdrage, want hier had Natuurmonumenten toch genoeg voor in de potjes? Vanuit het Plan van Transformatie was het plan dat de groeve werd overgedragen aan de provincie en dat de provincie deze overdroeg aan Natuurmonumenten. Maar Natuurmonumenten heeft aangegeven het onderhoud niet te kunnen financieren en het eigendom dan niet te willen. ENCI was daar niet blij mee en de provincie wilde niet overnemen wanneer zij niet meteen konden doorleveren aan Natuurmonumenten. Natuurmonumenten moest uiteindelijk meewerken gezien de afspraak die gemaakt is. Natuurmonumenten had in 1995 een bijdrage van € 1,7 miljoen gekregen van de provincie, en dit is door rente gestegen tot € 2,6 miljoen. Tot eind 2019 is € 1,3 miljoen besteed. Natuurmonumenten wil dat bedrag investeren in de groeve, met daarbovenop nog eigen budget. Met € 2 ton aan onderhoudskosten per jaar, houdt Natuurmonumenten dat niet lang vol en kunnen er ook geen extra investeringen gedaan worden. Hier komt nog bij dat de provincie de subsidie heeft ingetrokken. Daarom is er dus een duidelijke vraag hoe er op een andere manier voor financiële middelen kan worden gezorgd. € 12.500 is nu de enige bijdrage van gemeente, er worden verder nog geen toezeggingen gedaan.

Wat betreft de financiering is de vraag van LPM reeds beantwoord. Waar wil de LPM het onderhoud van gaan betalen als er verder niets commercieels mag komen? Een schaapskooi gaat geen geld opleveren en de pompen kunnen niet zomaar worden uitgezet. Ook is toezicht belangrijk, dus boswachters, en wanneer er iets stuk gaat moet dat meteen gerepareerd kunnen worden gezien mensen anders van grote hoogte kunnen vallen.

LPM (Nuyts) wil interrumperen maar voorzitter geeft aan dat dit in de tweede termijn kan.

Wethouder Krabbendam vervolgt met uitleggen waarom onderhoud nodig is en "de natuur de natuur laten zijn" uiteindelijk zal leiden tot het niet meer kunnen wandelen in de groeve. Natuurmonumenten heeft jaarlijks een bijdrage gekregen van de ENCI uit mergelwinning, dit gaat in totaal om bijna € 2 miljoen. Dit geld was bedoeld voor de Sint Pietersberg en niet voor de groeve. Drie partijen, de ENCI, gemeente Maastricht en provincie Limburg, hebben aan SOME bijdragen gedaan, dit was een lening van drie keer € 250.000 en een bijdrage aan het bestemmingsplan van drie keer € 200.000. Als SOME in de lucht moet blijven, dan is de komende jaren een bijdrage van de founding fathers vereist. Over de hoogte kan nu nog geen uitspraak worden gedaan, dat is afhankelijk van de rol die SOME zal gaan vervullen. Uit besluitpunt 9 volgt dat het college geen voorstander is van een uitruil tussen ENCI en Natuurmonumenten. Of ENCI/Heidelberg gaat verkopen of slopen of in standhouden, is nog niet volledig duidelijk, ook niet voor henzelf. Het voorgenomen besluit is om de fabriek te sluiten.

Groep Gunther staat het altijd vrij om over ieder besluitpunt in gesprek te gaan met collega's van de raad of daar iets aan veranderd moet worden. De vraag is of het nodig is tegen te stemmen als er een paar zinnen in staan waar je het niet mee eens bent.

De wethouder is blij dat Groep Gunther een voorstander is van de waterspeelplaats.

Groep Gunther (Gunther) interrumpeert dat de vraag blijft wat doet Heidelberg met die gebouwen en wat betekent dit voor het eventueel huisvesten van het landbouwbelang.

Wethouder Krabbendam geeft aan dat Heidelberg en ENCI daar de eigenaar van zijn en dit ook niet genoemd wordt in het Plan van Transformatie. Het is vooral relevant voor de overgangszones. Dat sluit aan bij besluitpunt nummer 9.

De SPM vroeg wat de commissie Herbestemming gaat doen. Ook daar heeft ENCI aangegeven dat zij op dit moment nog eigenaar zijn en daar nog geen beslissingen over hebben genomen, ENCI gaat in ieder geval nog niet slopen wat niet gesloopt hoeft te worden.

De PvdA vroeg of bevestiging van het Plan van Transformatie niet nodig is en dat is feitelijk zo. Maar het is wel goed te onderstrepen dat er geen blanco situatie is, het Plan van Transformatie is de basis. Overdracht van de 38plus zone is gebeurd, de eigendom ligt bij Natuurmonumenten maar de erfpacht ligt bij SOME. De 50plus zone moet nog worden afgerond en opgeleverd door ENCI en gaat dan rechtstreeks naar SOME.

De PvdA vroeg wat het gewijzigd eindplan 2019 inhield. In de ontginningsvergunning van ENCI is opgenomen dat er een eindplan moet zijn over hoe ENCI de groeve moet opleveren. Provincie voldoet in principe aan de verplichtingen die zijn opgenomen, het Plan van Transformatie ging er echter vanuit dat er subsidie zou zijn. Maar omdat deze door de provincie niet is aangewezen met een status goud groene natuur, komt deze niet in aanmerking voor natuurbeheersubsidie. De provincie heeft aangegeven dat wanneer de provincie de groeve aanmerkt als goud groene natuur, andere goud groene natuur daaronder zal lijden, omdat er niet meer budget is. De VVD heeft een analyse gemaakt en het is inderdaad een risico om nu te gaan praten over aanpassingen van het Plan van Transformatie omdat dit een doos van Pandora kan zijn. Maar het gesprek moet wel worden aangegaan. De provincie is aangesproken op de terugtrekkende beweging. Natuurmonumenten heeft aangegeven juist graag samen te willen werken en niet een einzelgänger te willen zijn. Er moet wel een gesprek worden aangegaan over de kosten voor het beheer van de groeve.

Het voorstel van de PVV is niet alleen een afwijking van het Plan van Transformatie, maar ook van de gedachten en de ambitie die erachter lagen. De wethouder geeft aan dat juist de kans gegrepen moet worden om dit stuk natuur dicht bij de stad, met iedereen te delen.

De voorzitter kondigt de tweede termijn aan.

GroenLinks (Van der Gugten) geeft aan alle antwoorden te hebben aangehoord en de stukken te hebben gelezen, en dat deze een goede voorsortering zijn op de goede besluitrichtingen. De fractie kan zich vinden in bijna alle besluitpunten, maar blijft bij de stelling dat Natuurmonument een einzelgänger probeert te worden. Juist het willen verenigen van het onverenigbare, is de reden dat SOME moet blijven bestaan. Dat heeft enerzijds te maken met deskundigheid zoals in de eerste termijn ook is aangehaald en anderzijds met geld, maar realistisch gezien moet er worden begrepen dat investeringen nodig zijn. Kan er vanuit de raad een signaal naar de provincie worden gemaakt en voorgesorteerd worden naar een Natura2000-gebied? Er kan ook gekeken worden of er gebruik kan worden gemaakt van het geld voor de stikstofproblematiek.

50PLUS (Bronckers) interrumpeert dat wanneer de auto's zoveel mogelijk geweerd worden, er ook geen sprake hoeft te zijn van stikstofproblematiek.

GroenLinks (Van der Gugten) geeft aan dat het de moeite waard is om de eventuele oplossing die in Den Haag ligt te onderzoeken en de provincie een handje te helpen daar aanspraak op te maken.

LPM (Nuyts) geeft aan dat GroenLinks de vraag ontwijkt en dat de fractie niet begrijpt hoe GroenLinks akkoord kan gaan met meer parkeerplekken.

SAB (Frijns) interrumpeert met de vraag of GroenLinks wellicht kan uitleggen wat dat potje met geld voor de stikstofproblematiek precies inhoudt.

GroenLinks (Van der Gugten) antwoordt dat er in Den Haag in totaal € 200 miljoen apart staat om financiële drempels bij het oplossen van de stikstofproblematiek weg te nemen, waarbij ongeveer de helft beschikbaar is om rond grote projecten financiële drempels te helpen verlichten. Daar zijn landelijk nog maar weinig aanvragen voor ingediend, dus er zit nog veel in dat potje en wellicht kan dat gebruikt worden voor dit project.

VVD (Beckers) stelt dat het stikstofprobleem niet enkel een financieel probleem is, hoe kijkt GroenLinks daar tegenaan?

GroenLinks (Van der Gugten) geeft aan dat er veel maatregelen zijn die in stelling gebracht kunnen worden om de stikstof te verminderen. De partij is van mening dat het een goed idee is om dit in ieder geval te onderzoeken en aan de provincie voor te leggen.

LPM (Nuyts) begrijpt niet waarom GroenLinks zo veranderd is van standpunt betreffende de auto's en parkeerplekken.

GroenLinks (Van der Gugten) legt uit dat de auto geen realistische oplossing is, wat ook in de eerste termijn werd aangehaald. Hij zegt dat uiteraard gestimuleerd moet worden om met het OV of de fiets te komen, maar dat dit niet haalbaar is voor iedereen. Daarom is vervoer over water een goede optie en wanneer dat gerealiseerd kan worden, hoeven er ook geen 400 parkeerplekken te komen.

50PLUS (Bronckers) heeft de indruk dat GroenLinks slechts het probleem verplaatst.

GroenLinks (Van der Gugten) geeft aan dat er hoe dan ook mensen op dit natuurgebied af zullen gaan komen, deels met de auto, deels met het OV. Wanneer mensen hun auto ergens kunnen achterlaten en op een schone, en leuke manier naar de groeve kunnen reizen, heeft men volgens GroenLinks al wat gewonnen. GroenLinks gaat zich beraden over een amendement betreffende punt 8 en 21 en over het vervoer over water. Ook wil GroenLinks gaan nadenken over een opzetje naar de provincie betreffende de motie die het CDA in eerste termijn aanhaalde.

PvdA (Slangen) wil graag benoemen dat de wethouder hun vragen helder heeft beantwoord, binnen de fractie zal beraad plaats vinden over de antwoorden. Hoe wil de wethouder het proces in goede banen leiden wanneer er veel en elkaar tegensprekende amendementen zijn?

De voorzitter geeft aan dat de griffie kan kijken hoe hier vorm aan te geven.

SPM (Willems) is ook tevreden met de antwoorden van de wethouder. Een punt van discussie blijft de waterspeelplaats.

Groep Gunther (Gunther) gaat zich beraden over de amendementen.

50PLUS (Bronckers) bedankt de wethouder voor het uitgebreid beantwoorden. De partij gaat zich beraden over de vervoerskwestie. 50PLUS wil graag alles zo natuurlijk mogelijk houden, maar begrijpt dat het onderhoud betaalbaar moet zijn. Wat betreft de waterspeelplaats is de fractie bang dat de kosten uit een ander potje moeten worden betaald en dat dit waarschijnlijk niet genoeg oplevert. Ook lijkt het de fractie niet voldoende als de bistro het toezicht moet gaan houden. Een hotel gaat 50PLUS nog steeds te ver en ook blijft de partij erbij dat er zo min mogelijk parkeerplekken moeten komen.

LPM (Nuyts) vraagt hoezo Natuurmomenten de groeve krijgt overgedragen van ENCI voor één euro, en zegt geen geld te hebben voor beheer, maar wel € 3 tot € 5 miljoen in het gebied kan investeren. De fractie vraagt zich af hoe het zit met de raad die het budgetrecht heeft maar dat er uiteindelijk wel een hele andere beslissing kan worden gemaakt door de andere partijen.

VVD (Beckers) interrumpeert en legt LPM voor dat de wethouder waarschijnlijk eerst wilde weten hoe de raad erover dacht voordat er naar de onderhandelingstafel gegaan werd met de andere partijen. Daarna zal de wethouder weer terugkomen naar de raad. De VVD vindt het juist prettig dat de raad er aan de voorkant al wat over kan zeggen.

LPM (Nuyts) is bang dat de gemeente zal opdraaien voor het kostenplaatje.

VVD (Beckers) geeft aan dat LPM niet op de vraag reageert.

LPM (Nuyts) vraagt zich af wat de raad nog te zeggen heeft over het uiteindelijke voorstel.

PvdA (Slangen) vraagt per interruptie of het een optie om de wethouder mee te geven dat er een bepaald kader is waarbinnen bepaalde punten niet onderhandelbaar zijn.

LPM (Nuyts) geeft aan dat er te veel besluitpunten zijn om dat op die manier te doen. LPM is ook geen voorstander om de rol van SOME aan Natuurmonumenten over te hevelen. Waarom is SOME niet capabel genoeg? De LPM herhaalt de vraag van de eerste termijn: wie gaat de kosten voorschieten? En hoe zeker zijn we dat we de kosten eruit gaan halen? Ook is de LPM tegen de bouw van een natuurhistorisch museum, want wie gaat dat betalen? En wat gebeurt er met het museum in de binnenstad? Wellicht is het wel een optie om in het museum in de stad wat van de groeve te laten zien. Wat wordt er betaald van het bedrag voor beheer en voor hoeveel jaren is dat dan? Waarom wil Natuurmonumenten het eigendom eigenlijk niet maar trekt het wel bevoegdheden en verantwoordelijkheden naar zich toe? Ten slotte vraagt de fractie of er meer uitleg kan komen omtrent de erfpachtsituatie.

VVD (Beckers) geeft aan dat het moeilijk kan zijn om de financiële middelen voor het onderhoud van de groeve te genereren en dat dat de reden kan zijn dat bepaalde partijen liever niet de eigendom ervan hebben. De VVD geeft aan dat er waarschijnlijk geen problemen komen met de amendementen, de raad wordt aan het werk gezet, moet amendementen opstellen en daar moet over gestemd worden. De VVD geeft nog eens aan dat de fractie zich zorgen maakt om de houding van de provincie. Er zijn vrij veel leningen aan SOME verstrekt, wanneer er een eind wordt gemaakt aan SOME, wie gaat dan die leningen terugbetalen?

CDA (Quaaden) dankt de wethouder voor de duidelijke uitleg en neemt de antwoorden mee terug naar de fractie.

Het is **SAB** (Frijns) duidelijk dat de ENCI voorlopig niet met de sloop van de onderdelen begint die ze eigenlijk zouden moeten slopen.

SP (Schut) is blij dat alle andere partijen ook de insteek hebben om geen entree te vragen voor de toegang. Ook wil SP graag meedoen met de motie van GroenLinks en CDA betreffende de terughoudende houding van de provincie. Wat betreft de ontwikkeling van de groeve houdt de SP het graag op kleinschalig. De partij wacht het voorstel af om een kleinschalig plan te maken waarbij er voldoende financiële middelen gegenereerd kunnen worden om de kosten te dekken. De waterspeelplaats zou kunnen, maar zonder entreegeld. Voor SP ligt qua vervoer de voorkeur bij het OV, een watertaxi zou een optie kunnen zijn, maar dit is afhankelijk van de kosten.

D66 (Barendse) dankt de wethouder voor de beantwoording van de vragen.

Wethouder Krabbendam geeft aan dat PvdA vroeg hoe het zat als er tegengestelde amendementen zijn, de wethouder legt uit dat het aan de raad is om daarin goede afwegingen te maken.

PvdA (Slangen) interrumpeert dat het niet gaat om tegengestelde amendementen, maar om amendementen die ook invloed hebben op de andere besluitpunten. Wat gebeurt er dan met het stuk?

Wethouder Krabbendam geeft aan dat het aan te raden is om de formulering van het amendement met het college te bespreken. Gevraagd is of het mogelijk is aan te geven dat bepaalde punten ononderhandelbaar zijn? Dit is in theorie mogelijk is, dit kan in een motie. Dat kan echter niet met heel veel punten, want dan is er geen onderhandeling meer mogelijk en draagt wel het risico in zich dat er een impasse bereikt wordt.

LPM (Nuyts) vraagt hoe het gaat qua kostenplaatje.

De voorzitter geeft aan dat de wethouder deze vraag nog gaat beantwoorden.

Wethouder Krabbendam legt uit dat een waterspeelplaats een extra faciliteit is, deze kost extra om te realiseren en in stand te houden, maar levert ook extra inkomsten op. De inkomsten van de toegangsprijs zal gebruikt worden voor de instandhouding van de waterspeelplaats, maar eventueel ook extra inkomsten opleveren die gebruikt kunnen worden voor het onderhoud van de groeve. Het zou prettig zijn als het gratis kan, maar hij gaat daar niet vanuit.

SP (Schut) is bang dat het de toegankelijkheid gaat verslechteren voor de mensen die geen gebruik willen maken van de waterspeelplaats.

Wethouder Krabbendam geeft aan dat dit absoluut geen groot deel van de groeve zal betreffen. De wethouder geeft aan dat in Maastricht het gangbare hotelbeleid is dat er alleen nog hotels komen als deze daadwerkelijk wat toevoegen aan de stad en ook zorgen voor nieuwe mensen die de stad bezoeken. Er zou dus eerst onderzoek naar moeten worden gedaan. De wethouder verduidelijkt voor LPM dat wanneer de € 3 tot € 5 miljoen enkel aan onderhoud zou worden besteed, dit uiteindelijk op raakt. Dit geld is juist nodig voor investeringen. Er is een verschil tussen investeringsgeld en structureel geld. De investering is nodig om structurele inkomsten te kunnen genereren. Gevraagd wordt wie er opdraait voor de kosten. De wethouder zegt dat er uiteindelijk een definitief voorstel komt met een financiële onderbouwing, daar heeft de raad budgetrecht en kan er dus nee op zeggen. De inbreng van de raad gaat in ieder geval zijn: geen entree voor toegang en geen structurele bijdrage van de gemeente Maastricht. SOME is zeker capabel, maar heeft ook bepaalde kennis niet. GroenLinks suggereerde dat er wellicht een deskundige kan worden ingehuurd, maar ook dat kost geld. Er is wel degelijk ontwikkeling geweest, zoals bijvoorbeeld de trap. De drie keer € 2 ton was geen lening, maar het waren kosten ten behoeve van het bestemmingsplan. Dat dat niet gelukt is, is niet alleen te wijten aan SOME. Uiteindelijk moet de € 250.000 wel terug naar de gemeente, wat niet gaat gebeuren als er een punt achter SOME wordt gezet. De erfpacht die SOME moet betalen, hoeft SOME alleen te betalen als er ook inkomsten zijn en die zijn er op dit moment niet. De sloop ligt niet stil, maar het is nog niet tot stand gekomen terwijl dat wel al had moeten gebeuren. Dit heeft te maken met de stikstofproblematiek.

De voorzitter vraagt of dit voor behandeling door kan naar de raadsvergadering.

50PLUS (Bronckers) neemt de antwoorden terug naar de fractie en zal schriftelijk laten horen hoe zij erover denkt.

De voorzitter vraagt of andere partijen daarmee kunnen instemmen en sluit de vergadering.